

Notitie

Contactpersoon	Laura Pater
Datum	10 december 2024
Kenmerk	N001-1291447LJP-V02-kzo-NL

Geurtoets woningbouw Volendam-Edam

1 Introductie

De gemeente Volendam-Edam is voornemens 1.160 woningen te realiseren in het plan De Lange Weeren. De planlocatie ligt aan de westzijde van Volendam, en wordt momenteel gebruikt voor agrarische doeleinden. Deze notitie dient als QuickScan om te beoordelen of vervolgonderzoek op het onderwerp geur nodig is.

2 Beoordelingskader

Sinds 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. In de Omgevingswet wordt zoveel mogelijk decentraal geregeld. Geur speelt op lokaal niveau. De Rijksregels over geur zijn daarom vergaand beperkt. De gemeente regelt in het Omgevingsplan de wijze waarop met geur lokaal wordt omgegaan. Een belangrijk uitgangspunt van de Omgevingswet is zorgdragen voor een goede balans tussen het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving. De gemeente bepaalt het acceptabel geurhinderniveau, wat lokaal mogelijkheid biedt tot maatwerk.

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) zijn (algemene) regels en instructieregels opgenomen over de wijze waarop de effecten van geur door milieubelastende activiteiten moeten worden beoordeeld.

2.1 Bal

Er staan een beperkt aantal algemene rijksregels voor milieubelastende activiteiten over geur in het Bal. De aanpak van geur speelt vooral op lokaal niveau. Bij een klein aantal activiteiten zijn in hoofdstuk 4 van het Bal wel maatregelen opgenomen om de geuremissie te beperken. De regels zijn van toepassing als de activiteit in hoofdstuk 3 van het Bal is aangewezen als milieubelastende activiteit (mba) en als daarin wordt verwezen naar de betreffende paragrafen van hoofdstuk 4. Hoofdstuk 3 van het Bal bepaalt ook of er een vergunningplicht geldt voor de activiteit. De beoordelingsregels voor de omgevingsvergunning zijn verder uitgewerkt in hoofdstuk 8 van het Bkl.

In hoofdstuk 2 van het Bal is voorts een vangnetbepaling (specifieke zorgplicht) opgenomen. Bestaande vergunningvoorschriften of maatwerkvoorschriften van een mba blijven onder de omgevingswet bestaan.

2.2 Bkl

De gemeente stelt in het omgevingsplan regels voor geur. Regels in het Omgevingsplan kunnen vormkrijgen als bijvoorbeeld omgevingswaarden, afstanden of maatregelen.

Voor een aantal activiteiten moet de gemeente geurregels opnemen in het omgevingsplan. Dit geldt voor rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi's), het houden van landbouwhuisdieren en andere agrarische activiteiten.

De gemeente moet in het omgevingsplan rekening houden met de geur door activiteiten op geurgevoelige gebouwen. Deze regels moeten zorgen voor een aanvaardbaar hinderniveau. Bij de afweging van het aanvaardbare geurhinderniveau spelen de volgende aspecten een rol:

- Bestaande toetsingskaders, zoals het lokaal geurbeleid
- Geurbelasting ter plaatse van geurgevoelige gebouwen en locaties
- Aard, omvang en waardering van de geur die vrijkomt van de activiteit
- Historie van het bedrijf en het klachtenpatroon
- Bestaande en verwachte geurhinder van die activiteit
- Kosten en baten van technische voorzieningen en gedragsregels

2.3 De bruidsschat

Met de overgang naar de Omgevingswet zijn diverse Rijksregels vervallen. Om te voorkomen dat er geen regels meer van toepassing zijn, zijn deze regels opgenomen in de zogenoemde 'bruidsschat' en zijn onderdeel van het Omgevingsplan van rechtswege. Het betreft specifieke regels voor aangewezen activiteiten en de vangnetbepaling (artikel 22.44 bruidsschat). De gemeente heeft tot eind 2031 de tijd de regels in het Omgevingsplan van rechtswege om te zetten naar het nieuwe deel van het Omgevingsplan.

Het bevoegd gezag kan in de uitvoering van haar besluiten ook gebruik maken van beleidsregels geur. Verschillende overheden hebben er voor gekozen hun beleidsregels onder de Omgevingswet voort te zetten.

2.4 Toetsingskader

De gemeente Volendam-Edam heeft geen eigen beleidskader voor geur opgesteld. Daarom wordt in dit geval uitgeweken naar het geurbeleid zoals omschreven in de bruidsschat¹. Bij de beoordeling van hedonisch gewogen geurbelasting wordt er onderscheid gemaakt tussen de geurgevoeligheid van objecten zoals omschreven in het geurbeleid van de Gedeputeerde Staten van Noord-Holland. Hierbij wordt het volgende onderscheid gemaakt:

- Geurgevoelige objecten
Tot geurgevoelige objecten worden in ieder geval gerekend aaneengesloten woningen. Daarnaast worden andere objecten waar mensen zich bevinden en waar blootstelling aan geur tot hinder kan leiden onder dit begrip gebracht.
- Minder geurgevoelige objecten
Tot minder geurgevoelige objecten behoren -onder anderen- andere categorieën van woningen, zoals bedrijfswoningen en verspreid liggende woningen. Deze hebben een lager beschermingsniveau.

¹ Beleidsregel beoordeling geurhinder inrichting provincie Noord-Holland 2014.

- Overige geurgevoelige objecten

Overige geurgevoelige objecten zijn gelegen op bedrijven- of industrieterreinen die –conform de betreffende bestemmingsplannen- bestemd zijn voor type C-inrichtingen. Vanwege de bestemde activiteiten van de omliggende bedrijven hebben GS gemeend dat deze objecten dienen te worden beschermd met het laagste beschermingsniveau.

In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) wordt in artikel 5.91 gesteld dat onder een geurgevoelig gebouw ook wordt verstaan: een gebouw dat nog niet aanwezig is, maar op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit mag worden gebouwd. Om deze reden moet sinds de invoering van de omgevingswet het plan 'De Lange Weeren' in Volendam ook meegenomen worden als geurgevoelig object.

Uit het geurbeleid volgt het toetsingskader, rekening houdend met de aard van de geur, het beschermingsniveau op basis van de aard van de omgeving waarin geurgevoelige objecten zich bevinden, in tabel 2.1.

Tabel 2.1 Richt- en grenswaarde geurbeleid Noord-Holland

Bestaande activiteit	98-percentiel		99,9-percentiel	
	Richtwaarde $OU_E(H)/m^3$	Grenswaarde $OU_E(H)/m^3$	Richtwaarde $OU_E(H)/m^3$	Grenswaarde $OU_E(H)/m^3$
Geurgevoelig	0,5	1	2	4
Minder geurgevoelig	1	2	4	8
Overige geurgevoelige objecten	10	20	40	80

Voor nieuwe bronnen binnen een nieuwe inrichting geldt:

- Gedeputeerde Staten stellen het aanvaardbaar geurhinderniveau voor nieuwe inrichtingen vast op de streefwaarde, of zoveel lager als met toepassing van de beste beschikbare technieken haalbaar is
- Gedeputeerde Staten kunnen naar boven afwijken tot ten hoogste de richtwaarde

2.5 Relevante geuren

Bevoegd gezag gaat na of de activiteiten uit de melding of vergunningsaanvraag mogelijk geur veroorzaken. Hier wordt onderscheid gemaakt tussen Groep 0, 1 en 2 bedrijven

- Groep 0: activiteiten zijn niet geurrelevant; buiten de inrichting is zonder maatregelen geen geur waarneembaar. Voorbeelden zijn autodemonstratie en betonwarenproductie
- Groep 1: activiteiten zijn geurrelevant. Het geurprobleem is op te lossen met eenvoudige organisatorische en technische maatregelen. Een geurmeetonderzoek is niet nodig. Een voorbeeld is horeca

- Groep 2: activiteiten zijn geurrelevant. Het zijn ingewikkeldere bedrijven waar een geurmeetonderzoek nodig is om goed inzicht te krijgen in de geursituatie. Een voorbeeld is een rioolwaterzuiveringsinstallatie

3 Geurhinder in de beoogde situatie

De gemeente Volendam-Edam is voornemens 1.160 woningen te realiseren. De realisatie van de woonwijk zelf zal in de beoogde situatie geen geuroverlast bezorgen. Echter is het relevanter om mogelijke geuroverlast van naburige activiteiten op de woningen te onderzoeken. De beoogde woningen vallen onder geurgevoelige objecten. In de directe omgeving van Lange Weeren zijn twee mogelijk relevante inrichtingen aanwezig. Dit betreft:

- Kaasboerderij Alida Hoeve, Zeddeweg 1, 1131 CW Volendam
- Kaasboerderij Simonehoeve, Wagenweg 2, 1145 PW Katwoude

Beide kaasboerderijen vallen onder groep 1. Bij de gemeente Edam-Volendam zijn er geen geurklachten van de kaasboerderijen bekend. De Alida Hoeve ligt op vergelijkbare afstand van een woonwijk (de buurt Blokhouw) als de kaasboerderijen in de beoogde situatie van de planlocatie. Om deze reden kan er aangenomen worden dat geurhinder onwaarschijnlijk is. Een geurmeetonderzoek is niet nodig. Hiernaast zijn er geen relevante geurbronnen bekend in de nabije omgeving van het plangebied.

4 Conclusie

Op basis van een quickscan van de regio rond het plangebied is geen reden om aan te nemen dat na realisatie van het plan sprake zal zijn van (ernstige) geurhinder op of rondom het plangebied.